

Sygn. akt *XVII AmE 195/21*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
------------------	------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **M. S.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 11 czerwca 2021 roku nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od M. S. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn. akt *XVII AmE 195/21*

Uzasadnienie wyroku z 8 maja 2023 r.

Decyzją z 11 czerwca 2021 roku, numer (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 48 w związku z art. 56 ust. 2h pkt 8, ust. 3 i ust. 6 oraz w związku z art. 43e ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 716, ze zm., dalej jako: „P.e.”), oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735, dalej jako: „k.p.a.”), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Panu M. S., prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ż., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), orzekł, że ten Przedsiębiorca naruszył art. 43e ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, w ten sposób, że nie przekazał w terminie informacji, o której mowa w powołanym przepisie. Za to działanie Prezes URE wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 10 000 złotych.

Powód zaskarżył ww. decyzję w całości, wnosząc o jej uchylenie ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji w zakresie pkt 2, poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Kwestionując powyższe rozstrzygnięcie, Powód wskazywał na niewielką skalę działalności oraz błąd Przedsiębiorcy.

W odpowiedzi na odwołanie Pozwany Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 25 kwietnia 2018 roku, numer (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ustalił tekst jednolity koncesji na obrót paliwami ciekłymi numer (...) /j, udzielonej Panu M. S., prowadzącemu działalność pod firmą (...), w Ż., na okres od 1 listopada 2014 roku do 1 listopada 2024 roku.

Dowód: Decyzja z 25 kwietnia 2018 r., k. 9 akt adm.

Zgodnie z brzmieniem warunku 1. tej Koncesji: Przedmiot działalności objętej koncesją stanowi działalność gospodarcza w zakresie obrotu:

- olejami napędowymi o kodach CN: 2710 19 43, 2710 20 11,
- benzynami silnikowymi o kodach CN: 2710 12 45,
- gazem płynnym (w tym konfekcjonowanym gazem płynnym) o kodach CN: 2711 12, 2711 13, 2711 19 00, z wyłączeniem mieszanin propanu-butanu uzyskiwanych w procesach uzdatniania płynów złożowych – przy wykorzystaniu stacji paliw w Ż. przy ul. (...),
- gazem płynnym (w tym konfekcjonowanym gazem płynnym) o kodach CN: 2711 12, 2711 13, 2711 19 00, z wyłączeniem mieszanin propanu-butanu uzyskiwanych w procesach uzdatniania płynów złożowych – przy wykorzystaniu rozlewni gazu płynnego w Ż. przy ul. (...),
- olejami napędowymi o kodach CN: 2710 19 43, 2710 20 11,
- lekkimi olejami opałowymi oraz pozostałymi olejami napędowymi o kodach CN: 2710 19 47 – przy wykorzystaniu środków transportu paliw ciekłych – cystern drogowych.

Dowód: Decyzja z 25 kwietnia 2018 r., k. 9v-10 akt adm.

W dniu 4 lipca 2017 r. Przedsiębiorca złożył informację o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności, o której mowa w art. 43e ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, wskazując w niej:

- 1) stację paliw ciekłych zlokalizowaną w Ż., ul. (...) (Przedsiębiorca wskazał, że na terenie obiektu znajduje się jeden zbiornik magazynowy paliw ciekłych o łącznej pojemności 60 m³, zaś jako rodzaje paliw ciekłych, podał benzyny silnikowe i oleje napędowe);
- 2) cysternę drogową o numerze rejestracyjnym (...) oraz numerze ewidencyjnym (...).

Dowód: Informacja z 4 lipca 2017 r., k. 1 akt adm.

W przekazanej Informacji Przedsiębiorca nie uwzględnił zbiorników magazynowych paliw ciekłych przeznaczonych na gaz płynny LPG oraz nie wykazał gazu płynnego LPG jako rodzaju paliwa ciekłego wprowadzanego do obrotu, przy wykorzystaniu stacji paliw zlokalizowanej w Ż., ul. (...), zawartych w opisie działalności przedsiębiorstwa energetycznego w zakresie objętym koncesją na obrót paliwami ciekłymi z dnia 3 stycznia 2017 roku. (okoliczność bezsporna)

Wobec powyższego, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki postanowił wszcząć z urzędu postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, w związku z możliwością naruszenia przez Przedsiębiorcę art. 43e ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne. Przedsiębiorca został wezwany do złożenia szczegółowych wyjaśnień w sprawie oraz przesłania uwierzytelnionych kopii dokumentów mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie przedmiotowego postępowania.

Dowód: Zawiadomienie z 16 kwietnia 2021 r., k. 14 akt adm.

Przedsiębiorca zajął stanowisko w sprawie. Wskazał m.in., że 27 marca 2018 r. do Prezesa URE została skierowana dokumentacja dotycząca zbiorników wykorzystywanych przez Przedsiębiorcę.

Dowód: Pismo z 4 maja 2021 r., k. 18 akt adm.

Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie oraz poinformował o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia.

Dowód: Zawiadomienie o zakończeniu postępowania, k. 45 akt adm.

Przedsiębiorca nie skorzystał z przysługujących mu w tym zakresie uprawnień. (okoliczność bezsporna)

W 2020 roku Przedsiębiorca osiągnął przychody z działalności gospodarczej w wysokości (...) złotych oraz zysk w wysokości (...) złotych. W 2020 roku osiągnął przychody z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi w wysokości (...) złotych.

Dowód: zeznanie podatkowe PIT-36L - k. 19 akt adm., bezsporne;

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym i sądowym oraz fakty powszechnie znane, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie powoda podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 43e ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu paliw ciekłych, magazynowaniu lub przeladunku paliw ciekłych, przesyłaniu lub dystrybucji paliw ciekłych, obrocie paliwami ciekłymi, w tym obrocie nimi z zagranicą, a także podmiot przywożący, przekazują do Prezesa URE informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia eksploatacji infrastruktury lub trwałego zaprzestania eksploatacji tej infrastruktury.

Minister właściwy do spraw energetyki określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o których mowa w ust. 1., kierując się koniecznością ujednoczenia formy i sposobu ich przekazywania (art. 43e ust. 2 P.e.). Zgodnie z treścią załącznika do rozporządzenia Ministra Energii w sprawie wzoru informacji o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności, formularz w części odnoszącej się do stacji paliw ciekłych wskazuje niezbędne informacje, które należy na nim zawrzeć, tj. m.in. lokalizację stacji paliw ciekłych, liczbę zbiorników, łączną pojemność zbiorników oraz rodzaje paliw ciekłych wprowadzonych do obrotu przy wykorzystaniu eksploatowanej instalacji.

W myśl art. 3 ust. 10d ustawy - Prawo energetyczne za infrastrukturę paliw ciekłych należy uznać instalację wytwarzania, magazynowania i przeladunku paliw ciekłych, rurociąg przesyłowy lub dystrybucyjny paliw ciekłych, stację paliw ciekłych, a także środek transportu paliw ciekłych. Prawo energetyczne za stację paliw ciekłych, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 10h, uznaje zespół urządzeń służących do zaopatrywania w paliwa ciekłe w szczególności pojazdów.

Czyniąc wstęp do dalszych rozważań, należy wyjaśnić, że nie podlegało wątpliwości Sądowi, że Powód był zobowiązany do przestrzegania obowiązku wynikającego z art. 43e ust. 1 P.e., ze względu na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi z wykorzystaniem infrastruktury, o jakiej mowa w art. 3 pkt 10d P.e.

Sąd doszedł do przekonania, że okoliczności niniejszej sprawy uzasadniały postawiony Przedsiębiorcy przez Prezesa URE zarzut naruszenia art. 43e ust. 1 ustawy – P.e., polegający na przekazaniu nieprawdziwych informacji, o których mowa w przywołanym przepisie, w zakresie zbiorników magazynowych przeznaczonych na gaz płynny LPG, posadowionych na stacji paliw ciekłych zlokalizowanej w Ż., ul. (...).

Jak bowiem ustalono, strona powodowa złożyła do Prezesa URE informację o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności niemalże 4 lata od terminu obowiązkowego złożenia pierwszego formularza w tym zakresie. Ponadto, w informacji tej Powód uwzględnił: (1) stację paliw ciekłych w Ż., ul. (...), przy czym Przedsiębiorca wskazał, iż na terenie obiektu znajduje się jeden zbiornik magazynowy paliw ciekłych o łącznej pojemności 60 m³; a jako rodzaje paliw ciekłych podał benzyny i oleje napędowe; (2) cysternę drogową o numerze rejestracyjnym (...) oraz numerze ewidencyjnym (...).

Jednakże - co trafnie podniósł Prezes URE - z opisu działalności przedsiębiorstwa energetycznego w zakresie objętym koncesją na obrót paliwami ciekłymi z dnia 3 stycznia 2017 roku, wynika, że na terenie ww. stacji paliw ciekłych do obrotu wprowadzany jest także gaz płynny LPG oraz posadowione są dwa zbiorniki magazynowe (o pojemności 4,85 m³ każdy) przeznaczone na gaz płynny LPG.

Oznacza to, że Powód nie złożył poprawnej informacji o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzenia działalności.

Wobec powyższego, zdaniem Sądu, stanowisko Prezesa URE nie mogło być inne, aniżeli przedstawione w zaskarżonym rozstrzygnięciu. Zakwalifikowanie działania Przedsiębiorcy niewątpliwie bowiem stanowiło naruszenie przytoczonego wyżej art. 43e ust. 1 ustawy.

W sytuacji, gdy Przedsiębiorca w sposób oczywisty dopuścił się naruszenia norm prawa energetycznego, istniały podstawy do zastosowania wobec niego sankcji w postaci kary administracyjnej, o jakiej mowa w art. 56 ust. 1 pkt 48 P.e., zgodnie z którym, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie informacji, lub przekazuje nieprawdziwe informacje, o których mowa w art. 43e tej ustawy. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 48 wynosi 10 000 zł oddzielnie dla każdego rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych (art. 56 ust. 3 ustawy).

Warto wyjaśnić, że art. 43e ust. 1 P.e. służy wykonywaniu zadań przez Prezesa URE określonych w art. 43b p.e. Prezes URE prowadzi rejestr przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję. Obowiązek prowadzenia ww. rejestru ma na celu zwiększenie przejrzystości prowadzenia działalności w sektorach energetycznych i przyczynia się do zwiększenia pewności obrotu. W rejestrze Prezes URE wskazuje dodatkowo informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych. Brak realizacji przez przedsiębiorcę obowiązku poinformowania o rozpoczęciu eksploatacji infrastruktury i o zaprzestaniu jej eksploatacji, utrudnia lub nawet uniemożliwia Prezesowi URE prowadzenie rejestru, co skutkuje niemożnością sprawowania prawidłowego nadzoru nad koncesjonowaną działalnością przedsiębiorcy.

Sąd stoi na stanowisku, że naruszenie art. 43e ustawy – Prawo energetyczne niewątpliwie stanowiło działanie, które utrudniło Prezesowi URE realizację jego ustawowych obowiązków w zakresie kontroli prawidłowości wykonywania działalności koncesjonowanej oraz prowadzenia bazy danych o rodzajach i ilości infrastruktury paliw ciekłych w Polsce.

Odnosząc się do argumentacji strony powodowej przedstawionej w odwołaniu, zgodnie z którą, do naruszenia przepisów ustawy doszło w wyniku pomyłki Powoda, trzeba wskazać, iż tego typu twierdzenia nie uzasadniają zmiany decyzji bądź odstąpienia od wymierzenia Przedsiębiorcy kary. Zachowanie Powoda, będącego profesjonalistą w obrocie gospodarczym, powinien charakteryzować podwyższony stopień staranności ze względu na zawodowy charakter prowadzonej przez niego działalności. Powód nie wykazał staranności wymaganej od niego jako od profesjonalnego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, w tym podmiotu wykonującego działalność koncesjonowaną. Należy przy tym podkreślić, że obowiązek obciążający powoda wynikał z przepisu ustawy prawo

energetyczne, która jest podstawowym i zasadniczym aktem prawa, regulującym prawa i obowiązki podmiotów działających w obszarze energetyki. (Wyrok S.OKIK w Warszawie z 20.05.2021 r., XVII AmE 73/20, LEX nr 3226824).

Przedsiębiorca podniósł, że wprowadzić nie ujawnił w pierwotnym zgłoszeniu dwóch zbiorników, jednak zostały one zgłoszone w toku postępowania w sprawie zmiany koncesji. Powód uznał przez to, że Urząd Regulacji Energetyki posiadał stosowne informacje.

W tym zakresie Sąd podzielił zapatrywanie Pozwanego. Słusznie Prezes URE polecił dokonanie wyraźnego rozróżnienia, pomiędzy przekazaniem informacji w toku i na rzecz postępowania w sprawie zmiany koncesji, a realizacją obowiązku ustawowego wynikającego z art. 43e ust. 1 ustawy P.e., który przewiduje dla swojej skuteczności zachowanie przewidzianej formy w postaci konkretnego formularza. Istotnym jest przy tym, że realizacja przedmiotowego obowiązku zachodzi wyłącznie wtedy, gdy koncesjonariusz dokona tego w wymaganej przepisami formie.

Warunkiem uzasadniającym ubieganie się o zastosowanie wobec Przedsiębiorcy instytucji odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 6a P.e. jest spełnienie łącznie dwóch przesłanek: stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Wymaga jednak wyjaśnienia, iż ustawodawca nie obliguje organu do jego zastosowania. Poprzez sformułowanie „może odstąpić” przewiduje jedynie takie uprawnienie. Prowadzi to do wniosku, że nawet w przypadku łącznego wystąpienia obu przesłanek wskazanych przez ustawodawcę w przepisie art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne, Prezes URE może (ale nie musi) skorzystać z tej kompetencji.

Sąd orzekający w niniejszym składzie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z 27 listopada 2019 r. w sprawie toczącej się pod sygn. akt I NSK 95/18 wskazał, że to Prezes URE kształtuje politykę wymiaru kar wobec przedsiębiorców popełniających delikty administracyjne określone w ustawie - Prawo energetyczne. W pewnych przypadkach sąd może co prawda zastosować art. 56 ust. 6a p.e., jednakże wpierv Powód powinien wykazać, że pozwany przekroczył zasady uznania administracyjnego oraz że stopień szkodliwości czynu był znikomy, a przedsiębiorca zaprzestał naruszenia prawa lub zrealizował obowiązek. Sąd Najwyższy trafnie wskazywał, że artykuł 56 ust. 6a p.e. należy interpretować z uwzględnieniem zasady sprawności i rzetelności działania instytucji publicznych, a także zasady równowagi i podziału władzy. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dysponuje więc pewnym luzem decyzyjnym przy interpretacji przesłanki znikomości szkodliwości społecznej czynu, a w razie ziszczenia się wspomnianej przesłanki - uznaniem administracyjnym przy wyborze wariantu rozstrzygnięcia: odstąpienia od kary pieniężnej bądź nieodstąpienia od tej kary. (Wyrok SN z 27.11.2019 r., I NSK 95/18, LEX nr 2817533)

Na marginesie należy wyjaśnić, że strona powodowa nie wykazała, jakoby Pozwany przekroczył zasady uznania administracyjnego. Sąd uznał również, że dokonana przez Pozwanego ocena przesłanek warunkujących odstąpienie od wymierzenia kary została dokonana w sposób prawidłowy i wyczerpujący. W związku z tym, brak zastosowania względem Powoda instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wynikał z tego, że Przedsiębiorca nie spełnił przesłanek wymaganych treścią art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne.

Wysokość kary została ściśle określona przepisami prawa i wynosi 10.000 zł, bez możliwości jej miarkowania. Należy przez to rozumieć, że Prezes URE nie mógł w tym przypadku wymierzyć niższej kary, bo została przez ustawodawcę określona w sztywnej wysokości. Co istotne, kara orzeczona w punkcie drugim decyzji nie przekracza 15 % przychodu ukaranego Przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (art. 56 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne)

Sąd mając na uwadze treść art. 148¹ § 1 i 3 k.p.c., uznał, że wobec zajęcia stanowiska przez strony co do sprawy w odwołaniu i odpowiedzi na odwołanie oraz wobec tego, że strony nie złożyły wniosku o przeprowadzenie rozprawy, istnieją przesłanki do wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił wniesione przez Powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na oddalenie odwołania, należało Powoda uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz Pozwanego zwrot kosztów procesu, które w sprawie niniejszej obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w minimalnej stawce 720,00 zł, ustalonej w oparciu § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Dariusz Dąbrowski